

Καταφύγ. *Εἶν' ἀραθυμ'σμένους ἀπὸ καβγᾶ* (ἔχει μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ φιλονικήσῃ) Σάμ. || Ἄσμ.

Χαρῶ το κι ἀγαπῶ το | κι ὅπου πάει ἀραθυμῶ το, ἤρχετο ἀφ' τ' Ἄγιο Γάλας, | ἦτον ἄσπρο σὰν τὸ γάλας (βανκάλ.) Καρδάμ.

Πουλλόπο μ', ἐροθύμεσα τ' ὀμμάτᾳ δ' νὰ ἐλέπω, μηδὲ τ' ὀμμάτᾳ σ' μαναχόν, τὸ πόι σ' νὰ ἐλέπω Κρώμν.

Ὡρα καλή, ἔ Μάιε, αὖρι Κερασινὸς ἔν' καὶ γλήγορα νὰ ἔρχεσαι, πολλὰ ἀραθυμῶ σε (Κερασινὸς = Ἰούνιος) Ματζούκ.

ἄραια ἐπίρρ. λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. *ἄραια* σύνηθ. *ἄραια* Ἀθῆν. Μέγαρ. Πελοπν. (Λακων. Μεσσ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) κ.ά. *ἄρια* Ζάκ. *ἄρα* Κάρπ. Κρήτ. Κύθηρ. *ἀρζᾶ* Τσακων. *ἄζᾶ* Τσακων. *ἄραι* Δ.Κρήτ. (Χαν. κ.ά.) *ἄρα* Κύπρ. Σέριφ. *ῥαία* Ἀθῆν. (παλαιότ.) ἄρον Κίμωλ. Συγκριτ. *ἀρύτερα* Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄραιός*. Περὶ τῆς γενέσεως τῶν τύπ. *ἄραι* καὶ *ἄρ* ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,341 κέξ. Τὸ *ἄρ* καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Κατ' ἄραια διαστήματα, ἄραιως, πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον πρὸς ἐκφραστικωτέραν δήλωσιν τῆς ἀραιώσεως (α) Τοπικῶς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Φυτεύω ἄραια τὰ κουκκιά-τὰ κρεμμύδια-τὰ σκόρδα* κττ. *Ἀραιὰ νὰ φυτέψῃς τοῖς ἐλαιῖς. Σπέρνω ἄραιά. Τὰ σκόρδα πρέπει νὰ φυτεύονται ἄραια ἄραιά. Καθίστε ἄραια ἄραιά. Ἀραιὰ σπαρμένος-φυτεμένος σύνηθ. Ἀραιὰ κάθουνταν Οἶν. Ἀραιὰ ἐσταθῆτε Ὁφ. Ἀραιὰ σταθέστεν Τραπ. Χαλδ. Ἀ χούρα ἔνι ἀρζᾶ πειρὰ (τὸ χωράφι εἶναι ἄραια σπαρμένον) Τσακων. || Παροιμ. Ἀραιὰ καὶ πλατέα, στατὰ καὶ σταυρωτά, νὰ φαινώμαστε πολλοὶ (στατὰ=κατὰ στάσιν ὀρθίαν, εὐθυτενή. Ἡ παροιμ. ἐπὶ ἀλαζόνων προσπαθούντων νὰ ἐπιδειξύνουν δύναμιν μεγαλυτέραν τῆς πραγματικῆς. Ἀναφέρεται ὡς παράγγελμα τοῦ κορυφαίου γαμηλίου πομπῆς ὀλιγαρίθμου) Μεσσ.*

Ῥαία ῥαία καὶ ἀραία | νὰ φαινώμαστε πολλέα, κάμμιὰ σαρανταρέα

(συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ἀθῆν. (παλαιότ.) Συνών. *ἀνά-ρλνκα* 2, *ἀνάραια* 1. (β) Χρονικῶς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. κ.ά.) Τσακων.: *Ἀραιὰ ἄραια ἔλα Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Λέει ἄραια τοῖς κουβέντες τον Πελοπν. (Βούρβουρ.) Κατουράου ἀρύτερα Πελοπν. (Μεσσ.) || Φρ. Ἀραιὰ καὶ ποῦ ἢ ἄραια καὶ κᾶπον (σπανίως) σύνηθ. Ἄρον καὶ κᾶπον Κίμωλ. Ἀζᾶ τζαὶ πῆ Τσακων. || Παροιμ. Ἀραιὰ καὶ πάντ' ἀγάπ' (αἱ συχναὶ ἐπισκέψεις καθιστοῦν τὸν ἐπισκεπτόμενον φορτικόν, ἐνῶ αἱ ἄραιαι ἀγαπητὸν) Θράκ (Σαρεκκλ.)*

Ἀραιά, γαμπρέ μου, νὰ ῥχοι, νὰ ῥσι κι ἀγαπημένους (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μακεδ. || Ἄσμ.

Ἀρὰ καὶ ποῦ θενὰ βρεθῇ, ἀρὰ καὶ ποῦ θὰ λάχῃ, κόρη μὲ τὰ ξαθὰ μαλλιά καὶ μαῦρα μάτια νὰ ᾗχῃ Κρήτ. 2) Χαλαρῶς, ἐπὶ τῆς ὑφῆς Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.): *Ἀραιὰ πλέκω-ὑφαίνω* κττ. Συνών. *ἀγανὰ* 1, *ἀγανίπλα* 2, *ἀνάγλυκα* 1, ἀντίθ. *κρουστά*, *σφιχτά*.

ἄραιμα τό, Ἡπ. —Λεξ. Περίδ. *ἄραιμα* Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἄραιεύω*.

1) Ἀραιώσεις, συνήθως ἐπὶ σπαρτοῦ ἐνθ' ἄν.: *Θέλ' ἄραιμα τοῦ καλαμπόξ' γιὰ νὰ γέν' Αἰτωλ. Μὶ τοῦ πουλὶ τ' ἄραιμα σῶγινι ἓνα καλαμπόξ'!* αὐτόθ. Συνών. *ἀνάραιμα*, *ἀνάραιωμα*, *ἀναραιωματαδά* 1, *ἄραιέριμο*, *ἄραιώμα* 1. 2) Κατὰ πληθ., τὰ χάριν ἀραιώσεως ἐκκρίζόμενα φυτὰ Στερελλ. (Καλοσκοπ.)

ἄραιευτός ἐπίθ. Πελοπν. (Κόκκιν. Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἄραιεύω*.

Ὁ φυόμενος κατ' ἄραια διαστήματα: *Τὰ στρουμπουλὰ-πιδά, ἅμα εἶναι ἄραιευτά, γίνονται σὰν ἀβγά.*

ἄραιεύω Ζάκ. Ἡπ. Κύθηρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Μαζαίικ. Μεσσ. Τρίκκ.) κ.ά. —Λεξ. Βυζ. Μπριγκ. *ἄραιεύνω* Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Καλοσκοπ. Παρνασσ.) *ῥαιεύω* Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄραιός*.

1) Μετβ. καθιστῶ πράγματα ἄραια, ἄραιώνω, συνήθως ἐπὶ τῶν φυτῶν ἐνθ' ἄν.: *Ἀραιεύω τὸ ῥαποσίτι Καλάβρυτ. Ἀραιεύνω τοῦ καλαμπόξ' - τοῦ σπαριό κττ. Καλοσκοπ. Ἀμτβ. καθίσταμαι ἄραιός, ἀραιώνομαι Ζάκ. Ἡπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: Ἀραιεψε ὁ κόσμος Καλάβρυτ. Ἐδίπλισε τ' ἀραποδίτι τῶν πρέπει ν' ἀραιέψῃ Τρίκκ. || Παροιμ. Ὅσον ἀραιεύν τὰ πράσα τόσον χουντρέν' (ἢ ἀραιώσεις τῶν μελῶν οἰκογενείας ἢ τῶν κατοίκων κοινότητος ἀνακουφίζει οἰκονομικῶς τοὺς ὑπολειπομένους) Ἡπ. Ὅσον ἀραιεύν τὰ σκόρδα τόσον χουντρέν' (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Αἰτωλ. 2) Καθίσταμαι ἄραιός εἰς τὰς ἐμφανίσεις μου, φαίνομαι κατ' ἄραια χρονικὰ διαστήματα. Πελοπν. (Ἀρκαδ.): *Ἀραιεψε πρέ, δὲν τὸν βλέπομε.**

3) Σπανίζω, Πελοπν. (Μαζαίικ.): *Ἀραιεύνω τὰ σκόρδα.* Πβ. *ἀναραιάζω*, *ἀναραιεύω*, *ἀναραιώνω*, *ἀναραύνω*, *ἀραιώνω*, *ἀρύνω*.

ἄραιέψιμο τό, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἄραιεύω*.

Ἡ ἀραιώσεις. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἄραιεμα*. 1.

ἄραιόβρετος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀραιόβροτος* Κρήτ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. *ἄραιός* καὶ *βρετός*.

Ὁ δυσκόλως εὐρισκόμενος, δυσεύρετος: *Ἀραιόβροτη κωπέλλα. Ἀραιόβροτο κρασί.*

ἄραιογένεις ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ. *ἀρογένεις* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄραιός* καὶ τοῦ οὖς. *γένει*.

Ὁ ἔχων ἄραια γένεια. Συνών. *ἐξηγντατρίχης*.

ἄραιοδοκαρῶσι ἢ, ἀμάρτ. *ἀροδοκαρῶσι* Κρήτ. *ἀραδοκαρῶσι* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄραια* καὶ τοῦ οὖς. *δοκαρῶσι*.

Τὰ ἀραιῶς τοποθετημένα δοκάρια τῆς στέγης: *Ἀροδοκαρῶσά ᾗχει τὸ σπῖτι δον. Ἐδε στέο στεῶσά, μά ᾗχει ἀραδοκαρῶσά (ἰδού στέγη μὲ στεγωσιὰ, ἀλλὰ κττ. Ἐκ παραδ.)*

ἄραιοδόντης ὁ, Στερελλ. (Ἀρτοτ.) —Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. *ἀραδόδης* Κρήτ. (Σφακ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄραιός* καὶ τοῦ οὖς. *δόντι*. Πβ. καὶ ἀρχ. *ἄραιόδους*.

Ὁ ἔχων ἀραιοὺς ὀδόντας ἐνθ. ἄν.: Γνωμ.

Ἀπὸ σμιχτοφρύδῃ κι ἀραδόδῃ | ὁ Θεὸς νὰ σὲ γλυτώνῃ!

(νομίζεται ἐπιβλαβὴς ὁ ἀραιοδόντης ὡς σημάδι κακός, ἦτοι ὡς ἔχων ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ σώματος). Συνών. **ἀναραιοδόντης*.

ἄραιοελαῖες οἱ, ἀμάρτ. *ἀρολαῖες* Κρήτ. (Μεραμβ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄραιός* καὶ τοῦ οὖς. *εἰλαῖες* πληθ. τοῦ *εἰλαία*.

Ἐλαῖαι ἀραιῶς φυτευμένοι.

ἄραιοκάνω ἀμάρτ. *ἀροκάνω* Κρήτ. (Κατοιδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄραια* καὶ τοῦ ρ. *κάνω*.

Ἀροτριῶ κατ' ἄραια διαστήματα.

